

ORIENTAL JOURNAL OF MEDICINE AND NATURAL SCIENCES

Open Access, Peer Reviewed Journal

Scientific Journal



- Medicine
- Pharmaceuticals
- Biology
- Chemistry
- Geology
- Agriculture



+998 33 5668868



www.innoworld.net



**INNOVATIVE
WORLD**

**ORIENTAL JOURNAL OF
MEDICINE AND NATURAL SCIENCES**

**Volume 2, Issue 3
2025**

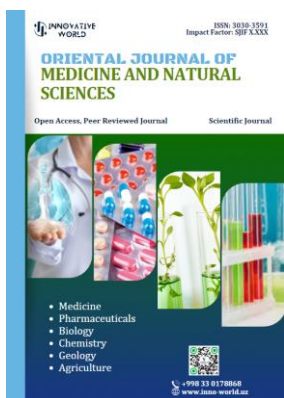
Journal has been listed in different indexings



The official website of the journal:

www.innoworld.net

Andijon-2025



INKUBATSIYABOP TUXUMLARNI INKUBATSIYALANISHI.

Mamatqulova Buston
Maxmudov Umid

Samarqand Davlat tibbiyot universiteti akademik litseyi

Annotatsiya: Ushbu maqolada inkubatsiyaga yaroqli tuxumlarning muvaffaqiyatli rivojlanishi uchun zarur bo'lgan abiotik omillar – harorat, namlik, gaz tarkibi va ventilyatsiya kabi muhit sharoitlari haqida so'z boradi. Shuningdek, ushbu omillarning tuxum embrioni rivojlanishiga ko'rsatadigan ta'siri ilmiy manbalar asosida tahlil qilinadi hamda optimal sharoitlarni yaratish bo'yicha tavsiyalar beriladi.

Kalit so'zlar: Inkubatsiya, tuxum, abiotik omillar, harorat, namlik, embrion rivojlanishi, ventilyatsiya, gaz almashinuvi

Аннотация. В данной статье рассматриваются абиотические факторы, необходимые для успешной инкубации яиц, пригодных к инкубации, такие как температура, влажность, газовый состав и вентиляция. Также проводится анализ влияния этих факторов на развитие эмбриона на основе научных источников и приводятся рекомендации по созданию оптимальных условий.

Ключевые слова: Инкубация, яйцо, абиотические факторы, температура, влажность, развитие эмбриона, вентиляция, газообмен

Annotation: This article discusses the abiotic factors required for the successful incubation of hatchable eggs, including temperature, humidity, gas composition, and ventilation. It also analyzes the influence of these environmental conditions on embryo development based on scientific sources and provides recommendations for creating optimal incubation settings.

Keywords: Incubation, egg, abiotic factors, temperature, humidity, embryo development, ventilation, gas exchange.

Kirish. Inkubatsiyabop tuxumlarni sifati tuxumlardagi murtaklarni o'tlanishiga ham bog'liqdir. Inkubatsiyabop tuxumlarni sifatiga baho berishda tuxumdagi murtakni otalanganligi, tuxumda uchraydigan har xil dog'larga e'tibor berish bilan birga inkubatsiyalangandan keyin tuxumdan chiqqan jo'jalarni nimjonligi, sog'lomligi kabi ko'rsatkichlarga ham e'tibor qilinadi.

Inkubatsiyabop tuxumlarni inkubatsiyalashda biz tajribadagi tuxumlarni otalanganligi, har xil dog'larni bo'lishi, o'lik murtak, nimjon va sog'lom jo'jalarni sifatlari bo'yicha baholadik.

Asosiy qism. Tovuqlarni tuxumlarini inkubatsiyalash jarayonida ovoskopda kuzatib borish muhimdir. Inkubatorga qo'yilgan tuxumlarni 48 soatdan keyin hamda inkubatsiyalashning 6, 11, 19-kunlarida ovoskopda tekshirish maqsadga muvofiqdir. Bu davrlarda ovoskopda tekshirish me'yorida rivojlanayotgan murtakning rivojlanish jarayonlarini nazorat qilishga imkon beradi. Murtakning shu davrlaridagi rivojlanishi butun inkubatsiya davrlarida saqlanib qoladi. Shu bilan bir vaqtda urug'lanmagan, qon halqalariga ega bo'lgan, singan va yorilgan tuxumlar inkubatsiyaga qo'yiladigan tuxumlar orasidan olinishi kerak. Ikkinchi marta ovoskopda tekshirishda tajribadagi tuxumlarni 20%ini ko'rib, embrionni rivojlanish jarayonini nazorat qilamiz. Oxirgi marta jami tuxumni ko'zdan kechirish inkubatsiyalash davrining 19-kunida o'tkaziladi. Bunda nobud bo'lgan va boshqa talofatga uchragan tuxumlar qoldirilib, boshqa tuxumlar inkubatoridan jo'ja ochirish shkafiga o'tkaziladi.

Barcha tirik organizmni hayot kechirishi va mahsulot berishi juda ko'p omillarga bog'liq. Shu omillar qatorida asrash va oziqlantirishning o'rne beqiyosdir. Inkubatoridan chiqqan jo'jalar xo'jalikning КБУ-3 markali katakli batareyalar bilan ta'minlangan parrandaxonasida asraldi. Unda har bir bosh tovuqqa 1-4 haftalik yoshida 120 sm²; tovuq krossini asrash va oziqlantirish 5-9 haftaligida 230 sm²; 14-17 haftaligida 270 sm²; 17 va undan to foydalanish oxirigacha 500 sm² pol sathi berkitildi. Parrandaxonada tovuqlarni asrab turish va mikroiklimni tegishli me'yorda saqlab kelib o'sish va rivojlanishni ta'minlab borishda har bir bosh tovuqni oziqlantirilishi va suv ichishi ham muhim hisoblandi. Shu xususiyatdan kelib chiqqan holda har bir bosh tovuqni yoshini, o'sish jadalligini inobatga olib 2.0, 2.5, 3.5, 5.5, 6.5 sm kenglikda oziqlantirish va 1.0, 1.5, 1.8, 2.0, 3.0 sm kenglikda suv ichish novlari ajratiladi. Bu me'yor saqlanib qolinmasa tovuqlar oziqlanish va suv ichishdan qolib harakatsiz holatga keladi va nimjonlanib nobud bo'ladi. Bizning tajribamizda tovuqlarni dastlabki yoshida har bir katakda 30-36 boshdan tovuq joylashtirildi. Yoshlari ulg'aygan sari har bir katakda 12-15, 10-12 boshdan va tuxumga kirganidan boshlab 5-7 boshdan tovuq joylashtirildi. Asrashning asosiy ko'rsatkichlari tovuqlar saqlanadigan xonadagi havo harorati, kun yorug'ligining davomiyligi va miqdori, shuningdek, havoning nisbiy namligi bo'lib hisoblanadi.

Xulosa. Jo'jalarni inkubatoridan qabul qilib kataklarga o'tkazishda ularni joylashtirish zichligiga va katakchalarni mustahkamligiga, shuningdek, kataklar orasidagi to'siqlarga jo'jalar tushib ketmasligiga e'tibor berildi. Tajriba ko'rsatkichlaridan ma'lumki tovuqlarni tuxumga kirishi va tuxum berishi kun yorug'ligining davomiyligiga va uning yorug'lik miqdoriga bog'liqdir

Foydalanilgan adabiyotlar:

- 1.Харчук Ю. Справочник по домашнему птицеводству. Изд. «Феникс» 2006
- 2.Щетина Н.Н. Справочник птицевода изд. «Донбасс» Донецк 1974